

Kávésok Lapja

XII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

16. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Augusztus 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Augusztus 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön és rokkantellátási adó.

Szeptember 5-ig megfizetendő a III. negyedévi üzletbér második részlete.

Szeptember 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai szeptember havi forgalmi és fényüzési adójukat megfizetni.

Szeptember 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Az új ipartörvény végrehajtási utasítása

— Az iparügyi miniszter

30.000—1936. Ip. M. számú rendelete. —

Juliús 19-én jelent meg az iparügyi miniszter 30.000/1936. számú rendelete, amely nem más, mint az ipari közigazgatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1936. évi VII. tc. végrehajtási utasítása. Ez a végrehajtási utasítás tartalmazza a társas ipar-

üzés, a megbízhatósági szakasz, a mestervizsga, a tanonkérdés és a régi ipartörvény 47. §-ának módosítására vonatkozó intézkedéseket. A tisztességtelen versennyel kapcsolatos kérdést külön végrehajtási utasítás fogja tárgyalni, amely most van feldolgozás alatt. Ez a kérdés annyira sokágú, s olyan körülményt kíván, hogy csak pár hét múlva jelenik meg a reá vonatkozó végrehajtási utasítás.

A 30.000/1936. Ip. M. számú végrehajtási utasítás fontosabb rendelkezéseit a következőkben ismertetjük:

Társas iparüzés.

A végrehajtási utasítás első fejezetének 2. szakasza kimondja, hogy közkereseti társaság és betéti társaság alapján valamely ipart csak olyan egyének folytathatnak, akik *személyükben külön-külön képesítve vannak az illető ipar gyakorlására.*

A társaság minden tagját 8 napon belül be kell jelenteni az iparhatóságnál. A társaság minden tagja jogosult az üzlet vezetésére.

Ha olyan új tag lép be a társaságba, aki az illető ipar önálló gyakorlásának feltételeit saját személyében nem igazolta, 8 napon belül vagy kilépni vagy igazolni tartozik a jogosultságát. Ha ez nem történik meg, az iparendélyt vissza kell vonni.

A 3. szakasz szerint engedélyhez kötött ipartársaság csak akkor folytathat *üzletvezetővel*, ha minden tagja saját személyében igazolja jogosultságát.

A 4. szakasz szerint szerzett jogokat nem érint a rendelkezés, de ha egy meglévő társaságba *új tag* lép be, annak saját személyében igazolni kell az illető ipar gyakorlásának jogosultságát.

**Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és
Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója
Tojás osztály**

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: *1-462-65, 1-350-16. Interurban: 1-346-68.

Sürgőnycim: „Köztejt Budapest”

Ha egy meglévő társaság egyetlen szakképzett tagja elhal, legfeljebb 3 hónap alatt új tagot kell bejelenteni, ha ez nem történik meg, az iparigazolványt vissza kell vonni.

Nagyon fontos a 4. szakasz utolsó bekezdése, amely szórul-szóra így hangzik:

„Ha az iparhatóság megállapítja, hogy a képesített és az üzlet vezetésével megbízott tagként bejelentett egyén a közkeresti társaságnak vagy a betéti társaságnak *csak szinleges tagja*, vagy, hogy az üzletet *valójában nem az vezeti*, az iparjogositványt a törvény 69. §-ában foglalt rendelkezések szem előtt tartásával *vissza kell vonni.*“

Az 5. szakasz arról intézkedik, hogy ha valaki iparigazolványt kér, tartozik 6 hónapnál *nem régebbi*, hatósági erkölcsi bizonyítványt mellékelni. (Ez már a megbízhatósági szakasszal függ össze.)

A 6. szakasz értelmében *kiskorú unoka* is folytathatja a meghalt iparos iparát, de csak akkor, ha beigazolást nyert, hogy „ellátatlan.“

A szakképzettség megszerzése.

A 11. szakasz szerint *szakvizsgálatot* a törvény 32. §-a értelmében csak az 1936:VII. tc. hatálybalépésétől számított hat hónap alatt, következően 1937. évi január hó 14-éig bezáróan lehet tenni. Ez időpont után a szakvizsgálat helyébe a mestervizsgálat lép.

A 12. szakasz alapján azokat a husz éven felüli nőket, akik a túlnyomórészben nők által űzött iparok valamelyikében — a kozmetikai ipar kivételével — a megállapított kedvezményes tanidő és segédi szakkavágó gyakorlat együttes tartamát (V. R. 50. §) egy évvel meghaladó időn át, nem ugyan tanonci és

segédi minőségben, szakkavágó munkát végeztek, és ezt elfogadható módon (községi előljárósági bizonyítvánnyal vagy másképpen) igazolni tudják, kérelmekre *mestervizsgálatra* kell bocsátani. A községi előljáróságnak és az ipartestületnek az ilyen bizonyítványok kiállításánál nagy körültekintéssel kell eljárnia és a lehetőséghez képest a tanuvallomások valóságát ellenőriznie kell.

A mestervizsgálat.

A 13. szakasz szerint mestervizsgálatra a következők bocsáthatók:

a) akik a tanviszony kitöltése után a segédi vizsgálatot letették és mint segédek vagy szakmunkások az előírt időn keresztül szakkavágó gyakorlatot végeztek;

b) akik tanműhelyt, tanfolyamot, ipari szakiskolát, vagy főiskolát végeztek, és a szükséges szakkavágó gyakorlatot igazolják;

c) akik meghatározott szakiskola vagy szaktanfolyam sikeres elvégzését s a megkívánt szakkavágó gyakorlatot igazolják;

d) akik mint rokkantak, hadifoglyok, stb. a szakkavágó gyakorlatot igazolják;

e) akik valamely képesítéshez kötött ipart önállóan gyakorolnak és méltánylást érdemlő okból valamely más, képesítéshez kötött iparukkal nem rokontermészetű iparra kívánnak áttérni;

f) azok a nők, akikről már szóltunk s akik szakkavágó gyakorlatot igazolnak.

Kivételes, méltánylást érdemlő esetben a miniszter mestervizsgálatra bocsáthatja azt, aki nem tudja igazolni szakkavágó gyakorlatát. Ilyen esetben a kérvényt az iparhatósághoz kell benyújtani, amely a kamara s az illetékes ipartestület meghallgatása és az esetleg szükséges vizsgálat lefolytatása után, véleményes jelentés kíséretében az illetékes miniszterhez felterjeszti.

Mestervizsgát lehet az az önálló iparos is, aki a jelen rendelet hatálybalépése előtt nyert iparigazolványt.

A mestervizsgálat letétele alól nem lehet felmentést adni. *Az tehát kötelező.*

A mestervizsgáló bizottságok.

Három hónap alatt a törvényhatósági jogú és a megyei városokban, valamint azokban a községekben, amelyek megyeszékhelyek, mestervizsgáló bizottságokat kell alakítani.

A kamarák székhelyén minden képesítéshez kötött iparra mestervizsgáló bizottságot kell alakítani, kivéve az építőipart és a drogéria-ipart. Ezekre csak Budapesten szabad mestervizsgáló bizottságot alakítani.

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

Kőbányai Polgári Sertőzde
gyártmánya

A bizottságokat az ipartestületek a kamarákkal együtt alakítják meg.

A bizottság elnökét és alelnökét — az IPOK meghallgatása után — három év tartamára a kamara elnöke nevezi ki. Elnökké és alelnökké iparoktatási intézetek tanárait is ki lehet nevezni.

A tagokat kétharmad részben az illető város ipartestületének előljárósága választja meg, egyharmad részben pedig a kamara elnöke nevezi ki.

Az elnökök és tagok fogadalmat tesznek.

A vizsgáló bizottság elnökből és két tagból áll. Ezeket esetről-esetre az elnök hívja meg. Ha valamelyik tag pártatlanságát valami kétséssé teszi, *nem lehet tagja a bizottságnak.*

A kamarának minden vizsgálaton lehetőleg képviselteni kell magát.

Mindenki lehetőleg a lakóhelyén, vagy a legközelebbi bizottság előtt vizsgálódik.

A mestervizsgálatra bocsatást kérvényben kell kérni az illetékes kamarától. Előzetesen be kell küldeni 15 pengőt, valamint a bélyegköltséget is viselni kell.

A vizsgálatról a vizsgáztató bizottság dönt. Ha a folyamodót nem találja mestervizsgálatra bocsáthatónak, erről a kamarát értesíteni tartozik.

A mestervizsgálat ideje.

A mestervizsgálatokat minden naptári évnegyed utolsó hónapjában kell tartani. Ha több jelentkező van, bármikor tarthatják.

A vizsgálatokat lehetőleg hétköznapokon kell tartani.

A vizsgálatot valamely rendelkezésre álló műhelyben, iparoktatási intézetben vagy tanműhely megfelelő helyiségében lehet megtartani.

A nyersanyag költségeit a vizsgáló viseli.

Az eredményt rendszerint három órán át végzett munka alapján kell megállapítani. A munka elvégzésénél a bizottság elnöke és mind a két tagja *jelen tenni* köteles.

A vizsgálat szóbeli része, — amelyen a bizottság elnöke és mind a két tagja ugyancsak jelen lenni tartozik, — annak megállapítását célozza, milyen mértékben ismeri a vizsgáló az iparában használatos nyersanyagokat és félgyártmányokat, azok beszerzési forrásait, az iparában használt munkaeszközöket, készülékeket, berendezési tárgyakat, gépeket és motorokat, a munkanemeket s az egy-egy munka elvégzéséhez szükséges nyersanyagokat és időt. A vizsgálat ezen részének keretében kell meggyőződést szerezni arról is, kellőképpen ismeri-e a vizsgáló az ipartörvénynek és az illető szakmára kiterjedő más törvényeknek és rendeleteknek az ipar gyakorlására

Prometheus

Tűzhely
rechaud
rostonsütő
főzőüst
kávéfőzőgép
tejforraló
bain marie
vizmelegítő
kenyérpirító
kávépörkölő
kávé, tejhűtő
vizhűtő
habtartály
kiadó asztal
pohártartó
edénymelegítő
mosogató stb.

Kávé és tejgép

Edinger Arthur és Tsa.

BPEST. IV., PETŐFI SÁNDOR-U. 5.
TELEFON: 1-872-45.

és a segédszemélyzetre vonatkozó határozmányait és rendelkezik-e a feltétlenül szükséges közgazdasági alapismeretekkel. A vizsgálatnak ki kell terjednie a vonatkozó adóügyi és munkásbiztosítási rendelkezésekre, valamint annak megállapítására is, hogy a vizsgázó tudja-e az iparban szokásos üzleti iratokat, feljegyzéseket és könyveket kiállítani, illetve vezetni. A vizsgálat szóbeli része *egy óránál* tovább nem tarthat.

A mestervizsgálat eredményét a bizottság elnöke a vizsgálat befejezése után élőlőszóval kihirdeti a vizsgázó előtt.

A vizsgázó bizottság határozata ellen fellebbezésnek vagy panasznak nincs helye.

A vizsgázót három hónapra, vagy egy évre is visszavethetik.

A sikeres vizsgálatról *mesterlevelet* állítanak ki.

Ha a vizsgázó harmadszorra sem felelt meg, már csak a miniszter engedélyezhet nek újabb mestervizsgát.

A 33. szakasz arról intézkedik, hogy a *kötelező mestervizsga* szerzett jogokat nem érint.

Biztosíték letétele.

A 34. szakasz értelmében a miniszter egyes külön felsorolt iparágakra vonatkozólag az ipar-engedély kiadása előtt *biztosíték letételét* kívánhatja.

A zártszám kimondása.

A 35. szakasz szerint a miniszternek joga van az engedélyhez kötött iparokban — ilyen a kávéipar is — az iparengedélyek számának korlátozását kimondani. Ehhez az illető város vagy község hatóságának és ipartestületének meghallgatása szükséges.

Ha a zártszámot kimondják, abban az iparágban egy éven belül új iparengedélyt kiadni nem lehet. Új iparengedélyt csak abban az esetben szabad kiadni, ha valamelyik üzlet megszűnt, vagy ha a számot fölemelték. Ilyen esetekben előnyben kell részesíteni azt, aki előbb jelentkezett.

A 36. szakasz értelmében az ipartestületi felvételi díjat előre be kell fizetni s a nyugtát mellékelni kell a kérvényhez.

A 40. szakasz a kereskedők iparüzési, illetve mértékvételi jogát szabályozza.

Az iparjog elvonása.

Az iparos megbízhatóságáról a 44. szakasz intézkedik. Ez a szakasz többek közt így szól:

Szakmailag megbízható az az iparos, aki ipara gyakorlásában gondosan: a fennálló szabályokat megtartva, a köznek, iparostársainak és a fogyasztóközönségnek jogos érdekét figyelembevéve jár el. A megbízhatóságot tehát itt is mint az iparengedély kiadása esetében (V. R.

88. §-a), a gyakorolt ipar szempontjából kell elbírálni.

Kétségessé annak az iparosnak szakmai megbízhatósága válik, aki oly tiltott cselekményt követ el, amely a köznek, iparostársainak vagy a fogyasztóközönségnek jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti, ha a cselekmény elkövetésének körülményei olyanok, hogy az ismétlődéstől, illetőleg attól lehet tartani, hogy az iparos iparának további gyakorlása során hasonló cselekményt követ el. Kétségessé teheti a szakmai megbízhatóságot az élelmiszerhamisítás, mérleghamisítás, súly és minőségi csalás, közegészség és közrend elleni büncselekmény, az állami ellenőrzőjeggyel való visszaélés, állategészségügyi és növényvédelmi rendelkezések megszegése, a tisztességtelen versenyről szóló törvényben meghatározott büncselekmények, stb. Azt azonban, hogy valamely cselekmény a szakmai megbízhatóságot kétségessé teszi-e, nem lehet egyedül a minősítés alapján, tehát azon az alapon eldönteni, hogy a cselekmény melyik büntető rendelkezés alá esik, hanem minden egyes esetben alaposan meg kell vizsgálni az elkövetés körülményeit is. Így például gondatlanságból elkövetett büncselekmény történt elítélés esetében — amilyen a kihágás miatt történt elítélések nagyrésze — szigorúan meg kell vizsgálni, vajjon a gondatlanság olyan fokú-e, hogy az a szakmai megbízhatóságot kétségessé teszi. Különös figyelmet kívánnak azok az esetek is, amelyekben az iparost az 1914:XIV. törvénycikkben szabályozott fokozatos felelősség alapján itélték el.

A szakmai megbízhatóságot rendszerint nem teszi kétségessé a záróra túllépés, a jogosulatlan járdafoglalás, a vitás munkaköri határok túllépése, élelmiszerkereskedő által elkövetett közlekedésrendészeti kihágás, stb.

A 45. szakasz szerint az iparigazolványt hosszabb vagy rövidebb időre lehet elvonni. Ha bizonytalan időre szól az elvonás, kifogástalan magaviselet esetén az illető újból kaphat iparigazolványt.

A 47. szakasz alapján iparostanonc csak *hat elemi*t végzett egyén lehet.

A 49. szakasz szerint a tanoncnak az iskolai szünet idején, két részben megadható 14 napos szabadságot kell engedélyezni.

Az 53. szakasz értelmében a tanoncok és segédek foglalkoztatását az ipartestületi szék ellenőrizteti.

A végrehajtási utasítás harmadik fejezete az *Országos Iparügyi Tanács* szervezetét és hatáskörét szabályozza. Ez a szerv az iparügyi miniszter tanácsadó és véleményező szerve lesz a jövőben. Tagjait felerészben az érdekképviseltek jelöltjei közül kell kinevezni. A kinevezés három év tartamára szól.

Az új lakbérleti rendelet

Budapest székesfőváros lakásbérleti szabályrendelete, amely augusztus 1-én lépett életbe, az üzlet-helyiségek bérlete tekintetében is tartalmaz néhány lényeges változást a jelenlegi állapottal szemben. Így a rendelet 23. §-a a következőképpen rendelkezik:

1. Utcára nyíló ipari vagy kereskedelmi célra bérelt helyiség bérlője mind a határozott, mind a határozatlan tartalmú bérletét rögtöni hatállyal felmondhatja és a bérheadótól a rögtöni hatályú felmondás következtében előállott kárának megtérítését követelheti, ha írásbeli hozzájárulása nélkül szakmájához tartozó ipar vagy kereskedés gyakorlására a bérbeadó a bérleményt magában foglaló épületben ugyanarra az utcára nyíló helyiséget ad bérbe.

2. Nem lakás (pl. üzlet, egyesület, hivatal, vagy intézet) céljára bérelt helyiség bérlője a boltkapuzat, vagy a kirakatszekrény keretén belül s ha a boltkapuzat vagy a kirakatszekrény nincs, a helyiség külső falrészein a helyiség párkányvonalának magasságáig cég- és címtáblákat az építésügyi hatóságnak esetleg szükséges engedélyével elhelyezhet. A bérbeadó az engedélyhez szükséges beleegyezését csak alapos indokból tagadhatja meg.

8. Világító cég- vagy címtáblát csak úgy szabad elhelyezni, hogy a ház lakóit a bérlemény használatában ne zavarja.

A 47. § kimondja, hogy ipari vagy kereskedelmi célra bérelt helyiség éves bérleténél, ha az évi bérösszeg 1500 pengőt meghalad, félév, és ha az évi bérösszeg 1500 pengő vagy ennél kevesebb, negyedév a felmondás. Az eddigi szabályok szerint üzlet-helyiségek tekintetében évi 1392 pengőn aluli bérösszegnél a felmondás negyedéves, és 1392 pengőnél vagy azon felül féléves.

A felmondásnak, miként jelenleg is, a bérévnegyed 14-ik napjának déli 12 óráig kell megtörténnie.

Érdekes újítást tartalmaz az új rendelet 48-ik §-ának 2-ik bekezdése, amely a következőket mondja: „Ha ipari vagy kereskedelmi célra éves bérletként bérelt helyiség bérlete a felmondás időpontjában határozatlan időtartalmú és ugyanazon felek vagy jogutódaik között legalább 10 év óta áll fenn, a bérbeadó a bérletet, ha az évi bérösszeg 4000 pengőnél nem kevesebb egy évre, ha pedig az évi bérösszeg 4000 pengő vagy ennél több, másfél évre mondható fel. E rendelkezés szempontjából a bérleményt magába foglaló ingatlan tulajdonában bármely címen — árverésen kívül — beállott változás esetében az új tulajdonost a bérbeadó jogutódjának kell tekinteni.”

Februári negyedre rendes felmondásnak nincs helye, rendkívüli és rögtöni hatályú felmondásnak

Hűtőberendezések Fagylaltgépek

minden célra — minden nagyságban

Magyar Felvonó és Gépgyár Rt.

WERTHEIM

F. és Tsa. Utóda - Hűtőgépposztály

Budapest, VI., Lehel ucca 12. Telefonszám: 2-983-32

igen. A házfelügyelő lakása is felmondható februárra. Új építkezés esetén is helye van februárra kivételes felmondásnak.

A bérbeadó az éves bérletet az első bérleti év a havi bérletet a hatodik hónap előtti időre rendes felmondással megszüntetni nem jogosult.

Rendkívüli felmondásnak van helye jogosulatlan albérbéradás, a bérlemény rendeltetés-ellenes használata, bérfizetési késedelem esetén, továbbá, ha a bérlő tűrhetetlen vagy megbotránkozató magaviseletet tanúsít. A rendkívüli felmondás éves bérletnél a bérévnegyed végére szólhat, de csak a bérévnegyed harmadik hónapja 15. napjának déli 12 órájára eszközölhető. Havi bérletnél a rendkívüli felmondási idő 8 nap.

A rögtöni hatályú felmondásnak nyolc esete van. Így a versenytilalom megszűnése a bérbeadó részéről, a bérlemény használatát kizáró hiány, a tatarozási, helyreállítási és átalakítási munkálatok meghiusítása, vagy akadályozása esetén, ha a ráépítési munkálatok a bérlemény használatát kizárják, vagy azt nagy mértékben gátolják, stb.

Felmondás után a bérlő köteles megengedni, hogy a bérleményt hétköznapiokon délelőtt 10—12 óra, délután 3—5 óra között megtekintsék.

A ki- és beköltözés módjáról a rendelet úgy intézkedik, hogy lakás céljára bérelt helyiséget, ha a lakás kétszobás, a bérévnegyed első köznapján, reggel 8 órától délután 6 óráig fokozatosan kell kiűriteni. Nagyobb lakásnál az első napon két szobát és a konyhát, a második napon további két szobát, a harmadik köznapon délután 6 óráig az egész lakást ki kell űriteni. Ipari vagy kereskedelmi célra bérelt helyiségnél negyedéves felmondásnál a bérévnegyed első köznapján délután 6 óráig, féléves vagy hosszabb felmondásnál rögtön a bérévnegyed harmadik köznapján délután 6 óráig kell a kiűritésnek megtörténnie. Az új bérlő beköltözése fokozatosan, a kiűritéshez mérten történik. Ünnepnapi, május 1-e a költözködési idő szempontjából figyelmen kívül marad.

Házmesterpénz az esedékes bérösszeg 2%-a. Felvonó kezeléséért a házmesternek külön díj nem jár, fűtőkészülék és porszívó kezeléséért csak írásbeli kikötés esetén, a kikötött összeg.

Kapupénz éjjél előtt 10 fillér, éjjél után 20 fillér. Több személy együttes beboesájtása esetén éjjél előtt 20 fillér, éjjél után 30 fillér. Családtagok együttes be- vagy kiboesájtása esetén csak egy személy után fizetnek kapupénzt.

Szemétpénz minden szoba után havonként 50 fillér. Nem lakás céljaira szolgáló helyiség után a bér 1%-a.

1935-re sem csökken a balesetbiztosítási járulék

Az ipari érdekeltség a balesetbiztosításban kisebb teherrel számolt, mint amennyit az egyes üzemeknek tényleg viselniük kellett.

Ennek oka az volt, hogy a munkaadók által be nem fizetett költségek címén kb. 1.5 millió pengővel kellett megterhelni azokat a munkaadókat, akik már egyszer kötelességüknek pontosan eleget tettek.

Az OTI ideai közgyűlésén úgy a gyáripár, mint a kisipar képviselői rámutattak arra, hogy ez az állapot tarthatatlan és az OTI-nak kötelessége a járulékaikat pontosan be nem fizető munkaadókkal szemben a legerélyesebben eljárni. Az érdekeltek azt remélik, hogy ennek a felhívásnak fogamatja is lesz. Egyelőre azonban még az 1935. évi járulékkirovásnál ismét 1.2 millió pengő ilyen újból kirovandó összeggel találkoztunk. Ez okozza, hogy bár az 1935. évi egységdíjtétel kisebb lesz, mint az 1934. évi volt, mégis nem következett be olyan jelentős esökkenés, mint amire számítottunk. Az a tény viszont, hogy a munkabér összege 1935. évben jelentősen emelkedett, módot adott arra, hogy az évek óta elmaradt rendes tartalékolást az intézet ismét megkezdhesse. A felosztandó költség a két üzletágban így alakul (zárójelben az 1934. évi adatok):

	általános üzletág	bánya-üzletág
kártalanítási költség	6,824.657	1,003.072
egyéb költség	1,736.342	159.173
a munkaadókra újból		
kirovandó hátralék	1,185.996	35.022
kirovandó tartalék	409.479	100.308
	10,156.474	1,297.675
levonva a baleseti díjak, késedelmi pótlék címén befiz. összegeket	1,544.962	
felosztandó-kirovandó	8,611.512	1,297.675
	(8,126.708)	(1,198.111)

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarthy-utca 47b.—Telefon: 1—213—85.
Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosodája.

a beszámítható javadalma-		
zások összege	535,626.916	57.066.870
	(505,531.113)	(54.842.672)
az egységdíjtétel	0.0012143583	0.0015963842
	(0.001231849)	(0.0015227825)

Az illetékeseknek maguknak is el kell ismerniök, hogy a mai helyzet tényleg tarthatatlan és a balesetbiztosítás jelenlegi rendszerén *sürgősen változtatni kell.*

Az adózók jutalmazása és bírságolása az adózás során

Az adótörvények és rendeletek korábban csak az adózók büntetését és bírságolását ismerték és tették intézményessé a különféle mulasztások és késedelmek kapcsán. Az utóbbi évek pénzügyi politikája bevezette a pontosan fizető adózók jutalmazását is és ezek részére bizonyos esetekben különféle térítéseket biztosít.

Mindenesetre szükséges, hogy az adófizető iparosok úgy az egyik, mint a másik irányú intézkedésekkel tisztában legyenek és azokat ismerjék.

Vegyük először a bírságokra és pótlékokra vonatkozó tudnivalókat:

Bírságot von maga után, ha az adózó vallomási kötelezettségének elkésve, vagy egyáltalán nem tesz eleget.

Kereseti adóvallomás elmulasztása esetén az adóalap 1%-át, jövedelem- és vagyonadó bevallás elmulasztása büntetéseül pedig a kivetett adó 10%-át írják elő az adóhatóságok bírság címén mindjárt a rendes kivétel alkalmával a hanyag adózó terhére. Ha az adózó a névre szóló, külön kézbesített felhívás dacára sem adja be a felhívásban megszabott határidőre vallomását, úgy a bírság az adóalap 3 százaléka, a jövedelem- és vagyonadónál a kivetett adó 50 százaléka emelkedik.

A bírság elengedését az adófelszámolási bizottság indokolt esetekben eszközölheti, de a bírságot fenn is tarthatja.

Késedelmes adófizetés — ha csak a folyó évi adóra terjed — évi 6%-os kamatterhelést von maga után. Ha az elmúlt évről is van az adózónak hátraléka, úgy ezután 9% kamatot fog fizetni. Sok hanyag

és késedelmes, vagy helytelenül magas adóval meg-
rótt és fizetni nem tudó iparos adózó e bírságokban
és kamatokban lelheti magyarázatát a várakozáson
felüli adóztatásának.

Mi a helyzet a térítések terén?

Az adóhatóság a pontosan fizető adózónak, ha
az természetes személy (tehát nem jogi személy,
részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság, stb.)
és adóját rendszeresen a kitűzött időre, tehát november
15-ére, illetve december 15-ére teljesen kiegyenlíti,
a kifizetett folyó évi adók összegének 2%-át megtéríti.
A 2% térítést az adózó az utolsó befizetésnél
mindjárt levonásba hozhatja.

További kamattérítésben részesülnek azok a ter-
mészetes személyek, akik adójukat előre, tehát a ki-
tűzött terminusok előtt befizetik. Ezek, az előre fi-
zetett összegek után évi 6% kamattérítés jóváírására
számíthatnak.

Sajnos, az iparosok közül kevesen vannak olyan
helyzetben, de aki teheti, ne mulassza el a kedvez-
mény igénybevételét, aki nem tud előre fizetni, leg-
alább azt kerülje el, hogy bírságokkal ne növekedjék
az adóterhe.

Szent István-napi zenélési záróra. A m. kir. bel-
ügyminisztérium megengedte, hogy a kávéházak f.
évi augusztus 17-től kezdve augusztus 20-ig (bezáró-
lag) naponta reggel 4 óráig a szabályszerű díjak le-
fizetése ellenében zenélhessenek.

H I R E K

Személyi hírek. *Mészáros Győző* ipartestületi el-
nök augusztus 10-én kezdte meg nyári szabadságát.
Távollétében a testület ügyeit *Gál Arnold* alelnök
vezeti. — *Dr. Strausz Vilmos* alelnök szabadságát az
olasz tavak mellett tölti. — *Losonczy Gusztáv* a Ká-
vésók Áruforgalmi Rt. elnöke szabadságát augusztus
16-án kezdte meg.

Halálozás. *Löwy Marcell* a Dreher sörgyár igaz-
gatója folyó évi augusztus 6-án rövid szenvedés
után elhunyt. A meghaldogult, mint cégének helyi
képviselője számos éven tartotta fel kartársainkkal
az üzleti kapcsolatokat és ez idő alatt köreinkben ál-
talános megbecsülést és sok barátot szerzett.

Dr. Nemes Jenő távozása. *Dr. Nemes Jenő* pénz-
ügyminiszteri tanácsos, m. kir. pénzügyigazgató he-
lyettes, az italmérési ügyosztálynak közel 3 éven ke-
resztül volt főnöke, nyugalomba vonult.

Ez alkalommal tárgyilagosan meg kell állapít-
tanunk, hogy *Dr. Nemes Jenő* magas állásában min-
denkor annak a magasrangú tisztviselőnek volt tí-
pusa, aki jelentős és nagy jogkörű állásába nemcsak
a bürokrata tárgyismereteit, hanem a jó és megértő
ember szívét is elvitte.

Nyugdíjbavonulása alkalmával a magyar kávé-
ipar is hálás szeretettel köszönti.

Elsőrendű minőségekben,

a legolcsóbban szerezheti be napi szükségletét
az alanti cikkekben:

Jamek

(barack, málna, ribizli, meggy, eper, narancs)

Málnaszörp

(65% cukortartalommal, utóprés mentes succus-
ból)

Olivaolaj

(akár valódi olasz, akár belföldi gyártmány)

Szardinia

(Nice, Cine és egyéb portugál minőségek)

Szardellagyűrűk

(Arrigoni és Societe gyártmány)

Gyümölcs és főzelékkonzervek

Budapesti Kávésok

Áruforgalmi Rt-nál

Budapest, VIII., József-krt 38.

Telefon: 1-392-77.

Jéggyár alapítása ügyében ipartestületünk elnök-
sége körlevelet bocsátott ki, melyre azonban csak
a válaszok kisebb része érkezett vissza. — Az ügy
fontosságára való tekintettel felkérjük kartársainkat,
hogy válaszaikat most már sürgősen küldjék be.

Zsebkönyv az új ipartörvénynovelláról. A július
19-én életbelépett új ipartörvénynovelláról *Dr. Lip-
pay István* zsebkönyvet adott ki, mely magyarázato-
kon kívül a törvény Végrehajtási Utasítását is tartal-
mazza. Az új ipartörvénynovella gyakorlati alkalma-
zását rendkívül megnehezíti az, hogy az új törvény
korábbi törvényszakaszokat szüntet meg és bővít ki;
a zsebkönyvben a szerző idézi a régebbi törvényszakaszokat és megfelelő helyre beiktatja az új ipar-
törvénynovella rendelkezéseit. Ennek folytán a zsebkönyv nélkülözhetetlen azoknak, kik az ipari köz-
igazgatás szövevényes útvesztőjében eligazodni kíván-
nak. A könyv ára 2 pengő, a portó külön 20 fillér.
Kapható a szerzőnél (Budapest, VII. Erzsébet körút
9-11 I. 3.) és a könyvkereskedésekben.

Könyvtárdíjat szednek tanonciskolában. A m. kir.
vallás- és közokt. min. 46.666/1936. V. 2. R. szerint
az iparügyi minisztérium *Ipari Szakkönyvtár-t* léte-

sít a segédi- és mestervizsgálatra készülők részére. Ebben egyes ipari szakmák anyagtani, technológiai ismeretanyaga fog kiadásra kerülni. Budapest szfőv. polgármestere 92.857/1936. VII. számú felhívása szerint az összes tanonciskolákban az iparostanoncok a beiratás alkalmával 50 fillér könyvtárdíjat fizetnek. A beszerzendő könyvek az iskola tulajdonát képezik, azok azonban a tanoncok részére kölcsönözhetőek. A könyvek így készülnek: A minisztérium minden szakmától egy, legfeljebb 96 oldalra terjedő kéziratot kér, melyben az illető ipar technológiai ismertetése lenne feldolgozva, minden kérdésben a legszükségesebb tudnivalókra szorítkozva. A könyvet a minisztérium saját költségvetése terhére nyomtatja ki és kemény kötésben, az előállítási költségekre való tekintet nélkül 50 fillérért bocsátja az egyes ipartestületek rendelkezésére a könyv darabját. A könyv kiadása egyben azt a célt is szolgálja, hogy az egész országban egységes legyen az iparoktatás és kiképzés. Az ipari technológiai szakkönyvön kívül a minisztérium az egyes iparokra vonatkozó rendeleteket, az ipartörvényt, a betegsegélyezési illetményt és az ipari kalkulációt tartalmazó külön könyveket is ad ki és úgy ezeket, mint az ipar technológiáját tartalmazó szakkönyvet a tanoncot szerződtető iparos lesz köteles a tanonc rendelkezésére bocsátani a tanoncszerződés megkötésekor.

A cukrárszipar vasárnapi munkaszünete. Az iparügyi minisztériumban elkészítették a cukrárszipar vasárnapi munkaszünetét szabályozó rendeletervezetet, amely a következőképp intézkedik: A cukrársziparban az összes ipari munkák reggel 7 órától, a szombatra vonatkozóan megállapított mindenkorai záróráig végezhetőek azzal a korlátozással, hogy a cukrársziparos déli 12 órától kezdve rendes üzleti személyzetéből, amennyiben rendszerint 8 vagy ennél több segéddel

Pergetett akácméz

saját méhészetemből 50-100 kg-os tételekben szállítok 1.20 P árban ab Budapest. — Útő, Gyálpusztá.

dolgozik, legfeljebb két, egyébként pedig legfeljebb egy segéddel foglalkoztathat. A déli 12 óráig foglalkoztatott alkalmazottaknak a munkaadó a munkaszüneti napot követő hét valamelyik köznapján egy szabad félnapot, a déli 12 órán is túl foglalkoztatottaknak pedig két félnapot köteles pihenőként adni.

Emelkedett a kávétermelés és fogyasztás. A múlt év június végétől ez év június elejéig az egész világon összesen 25.84 millió zsák kávé adtak el, szemben a megelőző évi 22.68 millió zsákkal. Az idei eredmény rekordot jelent. Az európai kávéfogyasztás 9.64 millió zsákról 10.78 millióra, az amerikai pedig 11.56 millióról 13.16 millió zsákra emelkedett. Még jobban emelkedett azonban a kávétermelés, mert az 1934—35. évi 21.69 millió zsákkal szemben 1935—36-ban 26.43 millió zsák kávé termelt. A következő kávétermelési idényre a készlet 8.13 millió zsák.

A baleseti járulék 1936-ban 1,42%-kal lesz kisebb, mint az 1935. évi volt.

Olcsóbb az utalvány és az utánvét. A kereskedelemügyi miniszter 20.01 pengőtől 50 pengőig terjedő összegeknél az utalvány díját 40 fillérré, az utánvét díját 45 fillérré szállította le.

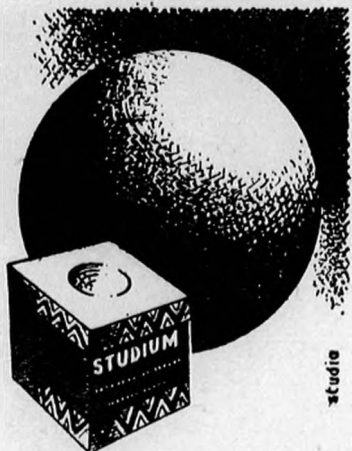
Az olcsó telefon a legnyereségesebb vállalkozás. Angliában, ahol a telefon- és a postadíjak mérséklése óta a bevétel és az üzemi tiszta nyereség állandóan emelkedik. Az angol posta idei tiszta nyeresége 12 millió 250,000 font, egyedül a telefon 1,900.000 font hasznot hozott, amellé az olcsóbbodás óta és a nagy nyereség mellett a postaalkalmazottak száma tizen-nyolcezerrel növekedett.

Az iparosság és a kötelező aggkori biztosítás. A tavalyi nyiregyházi iparosnaggyűlés állást foglalt az iparosság kötelező aggkori biztosítása ügyében. A határozat értelmében az IPOSz felhívta az összes ipartestületeket, hogy a kérdést tűzzék közgyűlésük napirendjére és szavazzassák meg az iparosságot. Az ország 400 ipartestülete közül csak 152 foglalkozott a kérdéssel, a többi még napirendre se tűzte. Eredmény az, hogy iparosság nagy többsége nem kívánja a kötelező aggkori biztosítást.

Az osztrák sörgyárak akciót indítottak a söradó leszállítása érdekében, míg az ottani vendéglősök a sör árának leszállítását is kérik, mert szerintük a sörfogyasztás katasztrofális csökkenését kizárólag az árleszállítás segítségével lehet megállítani.

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegészeti Gyár és Keresk. rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

Szállodás-sztrájk. Cannesban, Nizzában s a többi világhírű francia rivierai fürdőhelyen június 28-án mintegy 500 szálloda zárta be kapuit a lehetetlenül magas adók és az alkalmazottak túlzott követelése miatt. A kinestár és a munkásság kettős tüze közé szorult szállodások erélyes fellépése eredménnyel járt, amennyiben a kormány részéről kilátásba helyezték az adókérdés sürgős revízióját és az alkalmazottak is erősen leszállították túlzott igényeiket.

Olaszország nem szorul kávébehozatalra az abesszin ültetvények kiművelése után. Egyedül Harar tartományban 2 millió kávéültetvényt terveznek. Olaszország belátható időn belül reméli, hogy nem kell kávé impgrtálnia.

Pincérverseny Torinóban. A torinói pincérszervezet a napokban rendezte meg hagyományos versenyét a városon keresztül. A versenyzőknek falcán egy teli pohár és teli korsó vizet kellett vinniök. Az indulásnál negyven pincér jelentkezett, de a célba tizen sem érkeztek meg.

Hányféle kávéfajta van? Egy nagy amszterdami kávécég tudományos értekezése szerint 930 különféle kávéfajta van a világon. Ezeknek a legnagyobb része Közép- és Délamerikából ered, de csak a legmegfelelőbb és legjobb fajták kerülnek belőlük Európába. Az európai kávékereskedelemben legfeljebb 70 különféle fajta ismeretes. Egy idő óta a tea hazájában, Kinában is egy különösen jó fajta kávé teremnek.

A bécsi élelmiszerkereskedők harca a buffettulajdonosok ellen. Akárcsak nálunk, úgy Wienben is állandóan visszaéléseket követtek el a buffettulajdonosok által, hogy élelmiszereket állandóan a záróra való tekintet nélkül uccára való elvitelre árusítanak. Emiatt a Reichsorga (Élelmiszerkereskedők Egyesülete) feljelentést tett egy büffés ellen, aki azzal védekezett, hogy neki jogában áll hideg ételeket adagszámra eladni és hogy neki nem áll módjában a vendégeket megakadályozni abban, hogy az élelmiszert papírszalvétába csomagolva magukkal vigyék (hasonló eset, akárcsak minálunk), de a bécsi iparhatóság nem vette figyelembe a buffettulajdonos védekezését és őt kihágásban három napi fogházra átváltoztatható 4000 silling bírsággal sújtotta. Ezt az ítéletet a bécsi polgármester jóváhagyta.

Használt pamlagok, csillárok, billiárdok, márványsztalok, fűzfotelek. Kölcsönzés.
Fried Zsigmond és Fia kávéházi berendezők
Király-utca 44. — Telefon: 1-291-34

Az illető buffettulajdonos az ítéletet megfellebbezte és a felsőbbíróság hosszabb tárgyalás után úgy határozott, hogy az ítéletet felülvizsgálatra az országos szenátushoz teszi át.

Ez már torta! A kanadai Pacific-vaspálya transzkontinentális szolgálatának 50 éves jubileumán a montreali Windsor-pályaudvaron ünnepi lakomát tartottak, amelyen 150 kilogramm súlyú, 2,7 méter magas, 1,8 méter átmérőjű születésnapi tortát vágta fel. A tortát ötven égő gyertya díszítette ugyanannyi gyertyatartóban.

A hideg úton készített italok tilalma. Dr. Hunkár Béla, a főváros élelmiszer- és vegyvizsgáló intézetének igazgatója néhány nappal ezelőtt a polgármesterhez előterjesztést nyújtott be, amely az italmérő szakmát érdeklő intézkedést javasol. Az élelmiszervizsgáló intézet igazgatója a koresmákban és vendéglőkben végzett vizsgálatainak alapján indítványozza, hogy a főváros polgármestere útján a pénzügyminiszter tiltsa el az italmérőket a házilag, úgynevezett hideg úton készített likőr- és más italneműek gyártásától. Az ilyen hideg úton készített italneműek ugyanis visszaélésekre adnak alkalmat, sőt sok esetben a vásárlóközönség egészségét is veszélyeztetik.

Borsóból kávé, keményítő és erőtakarmány. Egy cseh szlovák vegyészeti gyár érdekes új találmány kihasználásán dolgozik. Borsóból olyan kávépótlóanyagot gyártanak, amely állítólag ízben kitűnően pótolja a babkávé és ugyanekkor borsóból keményítőt is sikerült előállítani. Egy kilogramm borsóból egyharmad kilogramm kávépótlóanyagot és egyharmad kilogramm keményítőt tudnak gyártani, míg a fennmaradó egyharmad részt takarmány célokra lehet felhasználni.

Németországban nem lesz többé „szakács” és „főúr.” A német szakácsok szövetsége értesítette a vendéglátó ipart, hogy tagjai ezentúl új megszólítást vezetnek be és pedig az eddigi szakácsok a *konyhamesteri*, a főpincérek pedig a *tálatómesteri* titlust kapják.

Ántos testvérek r. t.

festő, mázó és
tapétázó iparizem

Budapest, VI., Horn Ede-u. 5. — Tel.: 1-191-51, 1-185-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és fal-
kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési
cikké raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Korcsmaüzlet átruházása

kérdésében a Kúria érdekes ítéletet hozott. Egy korcsmáros eladta az üzletét iccéseinek, akik érte 12.000 pengőt fizettek. Utólagosan azonban meggondolták a dolgot és az eladótól nem kevesebb, mint 11.700 pengőt követeltek vissza azon a címen, hogy a kialakított és kifizetett 12.000 pengő vételárból csak 200 pengő esett az üzlethez tartozó ingóságok vételárára, míg a szóbanlevő 11.700 pengő az italmérési jog átruházásának ellenértékét képezi. Már pedig — mondották a felperesek — az italmérési jog átruházását az italmérési törvény tiltja, tehát az ügyletnek ez a része semmis és ezért kérik a bíróságot, ítélje nekik vissza a vitás összegeket, mert azzal a volt üzlettulajdonos jogalap nélkül gazdagodott.

A per megjárta mind a három fórumot, végül is a Kúria IV. P. 1011—1936. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az indokolás a következőket állapítja meg:

Helyes a felelbezési bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy a szeszesitalok kimérésére szóló személyhez kötött haosági jogosítvány tiltott átruházásáról csak olyan esetben lehet szó, amikor a szerző az italmérést az átruházó személyére szóló italmérési engedély alapján folytatja, vagyis az italméréshez való jogát más személytől — a hatósági engedélyestől — származtatja.

A hatósági engedélynek nem tiltott átruházása azonban az, ha a korábbi engedélyes erről a jogosítványáról — mint ebben az esetben — lemond és ennek folytán a pénzügyi hatóság az engedélyt ugyanarra a helyiségre másnak adja meg;

mert ebben az esetben az új italmérő az italmérést nem a korábbi engedélyes jogosítványa alapján gyakorolja, hanem ezzel a joggal őt az engedélyt kiadó hatóság ruházta fel, még pedig az a hatóság, amelyre a tilalom felállításánál szem előtt tartott érdekek védelmét a törvény bízta.

Ebből folyóan nincs jogi akadály az oly meg egyezésnek, amely arra irányul, hogy az italmérési engedélynek törvényszerű úton való megszerzését a korábbi engedélyes lemondásával lehetővé tegye.

Az irányadó tényállásból pedig nyilvánvaló, hogy a peres felek közötti megegyezésnek is ez lévén a tartalma, annak az anyagjogi jogszabályok szerint fennálló jogi hatályát nem érinti az a körülmény, hogy a felek vagy akár csak az alperes szóhasználatában ezt a megállapodást a „korcsmajog” átruházásának jelölték vagy minősítették.

A korcsmaüzlet, mint kereseti lehetőséget nyújtó tényezők összessége, önmagában véve gazdasági érték.

Ezzel a felperesek is tisztában voltak, mert személyes meghallgatásuk alkalmával maguk adták elő, hogy a 12.000 P fizetését azért vállalták, mert tudták, hogy ez a korcsmaüzlet, amely az alperestől megvett ingatlanon van és amelyben másfél évig az alperesek iccésai voltak, jóforgalmú korcsma, amely a megélhetést biztosítja.

Erre tekintettel a felperesek jogszerűen azt sem vitathatják, hogy az alperes a korcsmaüzletért fizetett összeggel jogalap nélkül meggazdagodott.

Ipari és közigazgatási hírek

Koldulási tilalom. A belügyminiszter 172.000—1936. B. M. számú rendeletével a székesfővárosban és az összes törvényhatóságú jogú, valamint megyei városokban minden könyörödománygyűjtést és koldulást eltiltott. A rendelet november 1-én lép életbe. A szegényügy ellátására minden városban állandó bizottságot kell alakítani. Eger városa adott példát arra, miként lehet a szegényeket koldulás nélkül támogatni és az egri példát kívánja a miniszter minden magyar városban általánosítani.

Nem kötelező az új bortörvény kifüggesztése. Ugy a bortermelők, borkereskedők, mint az italmérők részéről tömeges érdeklődés mutatkozik az iránt, mi az oka annak, jóllehet az 1936. évi V. tc., vagyis az új bortörvény nem tartalmaz rendelkezéseket arra nézve, hogy annak kivonatát a söntésekben, illetőleg pincékben ki kellene függeszteni, mégis hatósági megbízatást színlelő emberek tömegesen rohanják meg az érdekelteket 80 fillér, 1.50, sőt 3 pengős áron a régi bortörvény-kivonathoz hasonló plakátokat hoznak forgalomba, megfenyegetvén az érdekelteket, hogyha ki nem függesztik azt, szigorú büntetésnek lesznek kitéve.

Illetékes helyen érdeklődvén, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az új bortörvény kötelező kifüggesztése iránt semminemű törvényszerű intézkedés nincsen, s előreláthatólag nem is lesz. Nem árt azonban, ha az érdekeltek saját érdekükben jól áttanulmányozzák az új bortörvényt, annak pedig különösen azon részeit, amelyek az eddigi bortörvényektől elütnek. Ezen intelemtől függetlenül azonban élelmes ügynökök garázdálkodása, akik a legújabb bortörvényt valószínűleg fenyegetésekkel s a községi előljáróságok félrevezetésével erőszakolják rá az érdekeltekre. A legcélszerűbb, ha a hatósági megbízatást színlelő emberek ilyen nyomtatványokat próbálnak a közönségre ráerőszakolni, átadni őket a legközelebbi rendőrőrszemnek.

A magunk részéről csak figyelmeztethetjük olvasóinkat, hogy az e fajta szélhámosságoknak ne üljenek fel.

Csak hiteles súlyt szabad az üzletben tartani. 4543/1935. kih. sz. A 2580/1932. B. M. sz. döntvény szerint az üzlethelyiségben található minden mértéktárgy ott használatban lévőnek tekintendő.

A tanonctartás jogában jogi személy (az 1922. évi XII. tc. 82. §-a alapján) még arra az esetre sem korlátozható, ha éppen a tanoncképzéssel és felügyelettel megbízott személy követi is el azt a cselekményt,

A welszi herceg ittartózkodása alatt a lipótkörúti

Glasner Ede r.t.

„PRINCE OF WALES“

kétszersültjét fogyasztotta.

LIPÓT KÖRUT 6.

TELEFON: 1-116-26.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

meinyek következménye magánszemélynél a tanonc-tartási jog elvonása. (75.632—1925. K. M.)

Visszatartás munkabére. A vádlott asztalos csak 10 P — általa vitatott — munkadíj lefizetése ellenében volt hajlandó kiadni tulajdonosának a neki ez által javítás végett átadott, tehát jogos úton birtokba került asztalt. A Kúria szerint ebben nincs zsarolás. (K. II. 648—1936.)

15 napnál rövidebb alkalmazás esetén kell-e bejelentés? Egy vállalkozó a 13 napon keresztül nála dolgozó építőmunkás bejelentését az iparhatóságnál elmulasztotta. Két fokon bűnösségre szolt az ítélet. A kihágási tanács felmentette, mert a 36.638—904. K. M. döntés szerint a régi ipartörvény 103. §-a két hetet ad a munkás bejelentésére, mivel pedig a munkás itt 15 napnál rövidebb ideig volt alkalmazva, ezért nincs mulasztás. Ez a döntés nem helytálló és nem ajánlatos erre támaszkodni, mert sok vitára és pereskedésre ad okot munkaadó és munkás között. Gyakran egy vagy két hét hiányzik a törvényes gyakorlati időhöz. Az OTI járulékot megszakítás nélkül csak akkor számítják le, ha a kijelentés, illetve bejelentés nemcsak az OTI-nál, hanem az iparhatóságnál is megtörtént. Más szempontból is fontos lehet akár milyen rövid alkalmazásnak az igazolása. Ezért célszerűbb mindig akár milyen rövid alkalmazásnak szabályos bejelentése.

A tanonc késedelmes beiratása kihágás. Az elsőfokú büntetőbírószak a terhelt tanoncának késedelmes beiratása miatt az 1922:XII. tc. 128. §-ának 4. pontja alapján pénzbüntetésre ítélte a következő megokolással: „A tanonciskola igazgatójának közlése, de terheltnek beismerése szerint is tanonca 1935. január 12-én iratkozott be a tanonciskolába, noha a tanoncviszonyra vonatkozó szerződés 1934. november 20-án kötött meg. Az 1922:XII. tc. 94. §-a és a 78.000—1923. K. M. rendelet 161. §-a szerint tanoncot a tényleges szolgálatbavétel napjától számított 3 napon belül kell az iskolába beírni és mint-hogy terhelt beismerése szerint is ezen kötelezettségének csak kb. két hónapi késedelemmel tett eleget, büntetendő volt. Budapest székesfőváros polgármesterének 4484—1935. kih. sz. alatt hozott helybenhagyó II. fokú ítélete jogerőssé vált annak folytán, hogy a Kihágási Tanács a további fellebbezést 666—1936. kih. szám alatt hivatalból visszautasította.

Munkakönyv kiállítása. Az 1922:XII. tc. 111. szakaszának 3. bekezdése szerint, a tizenharmadik életévét betöltött egyénnek abban az esetben is ki kell adnia a munkakönyvet, ha a kérdéses iparra a tanoncul szerződés tekintetében megállapított legkisebb iskolai előképzettséggel nem rendelkezik, mert az idézett törvényi rendelkezés alól semmiféle szakma tekintetében nincs kivételnek helye. (136.458—1931. Keresk. Miniszter.)

Ipartestületi szavazati jog. Az ipartestületeken belül a szavazásban való részvétel kötelezővé tételének nem lehet helye, mert ily kényszerítő jogszabály

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 1-385-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve Legkíméletesebb mosási-rendszer.

egyáltalán nem járulna hozzá ahhoz, hogy az ipartestületi tagoknak az ipartestület ügyei iránti érdeklődését fokozza, ellenkezőleg, a szavazásban részt nem vevőkkel szemben alkalmazandó megtorlás, amely a kényszerelrendeléses esetében elkerülhetetlen lenne, elkeseredést és az ipartestülettől való elidegenedést vonná maga után. Az ipartestület ügyei iránti érdeklődést csak a tagok érdekeinek felkarolása, komoly közhasznú munka és megfelelő közszellem ébrentartása útján tudja a kötelékébe tartozók soraiban felkelteni. Az ipartestületeknek tehát arra kell törekedniük, hogy ilyen módon bírják rá az iparosok minél szélesebb köreit az ipartestület belső életében való közvetlen részvételre. (114.079—1932. K. M.)

Ipartestületi tagdíjhátralékok. Azok az iparosok, akik két évnél rövidebb időn át tagjai az ipartestületnek, csak abban az esetben lehetnek két évi tagsági díjakkal hátralékban, ha az alapszabályok a tagsági díjakkal meghatározott részletekben előre befizetését teszik kötelezővé s a második évi tagsági díj utolsó részletére megállapított befizetési nap is elmult anélkül, hogy az illető ipartestületi tag befizetési kötelezettségének eleget tett volna. Amennyiben az ipartestület érvényben lévő alapszabályai, vagy az ipartestületnél követelt gyakorlat szerint a tagsági díjakat utólag fizették, — azok az iparosok, akik két évnél rövidebb idő óta tagjai az ipartestületnek, — nem lehetnek két évi tagsági díjjal hátralékban, következésképpen tagsági díjhátralék címén tagsági jogaik gyakorlásában nem korlátozhatók. (174.831—1932. K. M.)

Aki tanoncszerződés nélkül foglalkoztatja az inast, kártérítést tartozik fizetni. Egy kiskorú péktanoncnak a gyámja kártérítési pert indított a tanonc munkaadója ellen, mert a pékmester hosszabb időn át foglalkoztatta a péktanoncot anélkül, hogy vele az ipartörvényben előírt módon tanoncszerződést kötött volna. E perben a törvényszék, mint munkaügyi fellebbezési bíróság végítélettel megállapította az alperes kártérítési kötelezettségét. Az ítélet indokolása hivatkozik az ipartörvényre, amely kötelezőleg előírja, hogy a tanonc belépésének napjától számított négy hét alatt az iparhatóság előtt a tanoncszerződést meg kell kötni. A fennforgó esetben tehát törvényellenes volt az alperesnek az az eljárása, hogy a kiskorú felperest 30 héten át tanoncszerződés nélkül alkalmazásban tartotta és ezzel kétségtelenül kárt okozott, mert ez a 30 heti alkalmazási idő a tanonc képzésénél figyelembe nem jöhet. A törvényszék arra kötelezte az alperest, hogy kártérítésül 285 P. tőkét, ennek kamatait és a felmerült per költségeket fizesse meg.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermouthot, cocktailt és tokaji borból főzött konyakot hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Mixeléshez páratlanok. Diópálinkája és barack pálinkája a legjobb a maga nemében.

Parkettái
Jakab Józsefnél

Bulyovszky uca 32 Telefon: 1-146-31

lerakását és javítását végeztesse

Alapítattott: 1885.

HENNEFELD Jégszekrénygyár

Alapítattott: 1885.

Jégszekrények, sörkimérőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek, elektromos fagyaltkészítőgépek és konzervátorok.

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. SZÁM. TELEFON: 1-120-26

BERGER S.

szobafestő, mázoló, fényező és tapétázó

Budapest, VI., Hegedüs Sándor ucca 27.

Telefon: 1-204-82.

NAGY ERNŐ

Olcsó árak! — Olcsó árak!

Csokonai-u'ca 12.
Telefon: 1-330-68.
Modern la. kivittel!

Címfestő

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likör különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába
legolcsóbban Édes és Deesy-
nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás,
javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 1-442-24

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készít

KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
sarok.) Telefon: 1-378-69.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

VÉDJEGY

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-03, 1-453-71.

Alapítattott 1824.

Kávés uraknak legelőnyösebben dolgozik

Pintér Mihály vegytisztító és festő mester

elismert kelmefestő, vegytisztító és fehéreneműt is
kiválóan tisztító üzeme.

Budapest, VI., Sziv-u. 32. Telefon: 1-196-12

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,

Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.